

**บทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน
อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร**
**THE ROLES OF SANGHA ADMINISTRATORS FOR SUPPORT PEOPLE
IN WANG SAI PHON DISTRICT, PHICHIT PROVINCE**

พระใบฎีกาสมคิด นาคสีโล * พระมหากฤษฎา กิตติโสภณ ** พระมหาสุนันท์ สุนนโท ***

Phrabaideeka Somkitd Nathasiro, PhraMaha Krisada Kittosopano,
Phramaha Sunan Sunando,

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะบทบาทของพระสังฆาธิการในการเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

การวิจัยแบบผสานวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.921 และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระสงฆ์ จำนวน 166 รูป วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด

* Master of Arts Program in Buddhist Studies Department of Buddhist Studies
Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya
University.

** Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkorn-
rajavidyalaya University.

*** Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkorn-
rajavidyalaya University.

ทางเดียว (One way Analysis of Variance) และการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอรรถจริยา ด้านสมานัตตตา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม ด้วยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบว่า โดยภาพรวมพระสงฆ์ที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาขั้นมัธยมศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาตรี แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับพระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะบทบาทของพระสังฆาธิการในการเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ได้แก่ 1) การขาดแผนงานและ การกระจายงานและ อนุเคราะห์ส่งเสริมในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั้ง 4 ด้านให้แก่ชุมชนไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ 2) ขาดการจัดกิจกรรมการด้านส่งเสริมในงานการสาธารณสงเคราะห์ให้แก่ชุมชน และการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมขาดความต่อเนื่องและเป็น รูปธรรม 3) คือขาดกำลังทุนสนับสนุนและ ขาดการประสานร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชน 4) คือขาดการส่งเสริมสนับสนุน จากคณะสงฆ์ และประกอบกับการทำงานต่างวัดต่างทำขาดความร่วมมือกันทำงาน ทำให้การทำงาน ไปคนละทิศไม่สอดคล้อง กันทำให้งานด้านการสาธารณสงเคราะห์ไม่ก้าวหน้า 5) ขาดบุคลากรที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานและรองรับการปฏิบัติงานในอนาคตเป็นจำนวนมาก ข้อเสนอแนะวัดต้องมีการวางแผนงานที่ดีและมีการแบ่งงาน กระจายงานในด้านการพัฒนาจิตใจ ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ และวัดต้องมีการสร้าง กิจกรรมและส่งเสริมการมีส่วนกับชุมชน ในงานพัฒนาจิตใจ และควรจัดอย่างต่อเนื่องมีแบบแผน ที่ชัดเจนและมั่นคง วัดต้องจัดหางบประมาณ และทุนในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ เหมาะสม และต้องร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงาน ของเอกชนเพื่อจะได้ร่วมมือกัน ทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคณะสงฆ์ต้องให้ความสำคัญใน การส่งเสริมสนับสนุน และ ต้องมีประสานงานร่วมมือเป็นเครือข่ายเดียวกัน เพื่อการทำงานจะได้มี ทิศทางเดียวกัน ตลอดจนวัดต้องพัฒนาส่งเสริมบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน และรองรับ การปฏิบัติงานในอนาคตเป็นจำนวนมาก ที่สำคัญควรทำงานอย่างมีระบบเป็นแนวทาง เดียวกัน และมีเครือข่ายร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาต่อไป

คำสำคัญ : บทบาท : พระสังฆาธิการ : ประชาชน

ABSTRACT

Objectives of this research were: 1. To study the roles of administrative monks in people at Wang Sai Phon District, Phichit Province , 2. To study the comparison of administrative monks' roles in Supporting people at Wang Sai Phon District, Phichit Province and 3. To study problems, obstacles and recommendation the roles of administrative monks in Supporting people at Wang Sai Phon District, Phichit Province.

Methodology was the mixed methods; The quantitative research collected data by survey method from 166 samples with questionnaires, analyzed data with statistics: frequency, percentile, mean and SD, standard deviation, t-test and F-test and one way ANOVA. The qualitative research collected data from 10 key informants, interviewing with structured in-depth-interviewing scripts and analyzed data by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. The roles of administrative monks in Supporting people at Wang Sai Phon District, Phichit Province by overall were at high level ($\bar{x} = 4.10$) and classified by each aspect; giving, sweet words, beneficially and proper behavior were also at high levels consecutively.

2. Monks' opinions towards the roles of administrative monks in people at Wang Sai Phon Districtm Phichit Province by F-test finding that administrative monks with different age, Dhamma and Pali educational levels, had different roles in peoplecharity, accepting set hypothesis. Administrative monks with formal

educational levels did not have different roles in Supporting people at Wang Sai Phon District, Phichit province, denying the set hypothesis.

3. Problems, obstacles and recommendation for the roles of administrative monks in people at Wang Sai Phon District, Phichit Province were that 1) lack of working plan for charity distribution to cover the whole communities, 2) lack of continuous and concrete promotion activities to promote the charity distribution, 3) lack of support and coordination with state and private agencies, 4) lack of support from Sanga Order, each monastery conduct the activities on their own in their own ways at different directions causing the activities not effective, 5) lack of qualified personnel preparation to manage the works effectively in the future.

Recommendation: Monasteries must have good planning and job division, empowerment of works in mental development and should conduct this activity continuously with good, clear and sustainable plan, monasteries must allocate enough and proper budget, cooperating with state and private agencies in order to work effectively. Sangha Order must see the importance of this charity , coordinating with other agencies and networks so that the work would be in the same direction, Monasteries must develop and support personnel for higher positions and responsibility in the future. More importantly, Sangha Order must work together systematically with network to move in the same direction seriously for the sustainability of Buddhism.

Keywords : The Roles, Sangha, People

1. บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เกิดขึ้นเพื่อเกื้อกูล และเพื่อความสุขแก่มหาชนเป็นอันมาก เพื่อเป็นการอนุเคราะห์ต่อชาวโลก เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ประกายความคิดที่เกิดขึ้นภายในพระทัยของพระโพธิสัตว์ก่อนที่จะเป็นพระโพธิสัตว์ในอดีตกาล จนถึงเป็นเจ้าชายสิทธัตถะเกิดจากพื้นฐานเดียวคือปรารถนาความทุกข์ที่เกิดขึ้นแก่สรรพสัตว์ มีความประสงค์จะช่วยให้พระองค์หลุดพ้นจากสังสารทุกข์ แล้วจะช่วยเหลือคนอื่นให้หลุดพ้นจากสังสารทุกข์ตามไป ความคิดนี้ดำรงอยู่ในพระทัยผ่านภพชาติมาเป็นอเนกจนในที่สุดก็ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าภารกิจของพระองค์ต่อชาวโลกในการประดิษฐานพระพุทธศาสนานั้นสอดคล้องกับอุดมการณ์ข้างต้นดังที่ทรงแสดงการบังเกิดของเอกบุคคละไว้ใน อังคุตตรนิกาย เอกนิบาตความว่า “เอกบุคคละ เมื่อบังเกิดขึ้นในโลก ย่อมบังเกิดขึ้นเพื่อเกื้อกูลเพื่อความสุขแก่ชนเป็นอันมาก เพื่ออนุเคราะห์ต่อชาวโลก เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุข แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เอกบุคคละนั้นคือ พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า” ดังนั้นงานประดิษฐานพระพุทธศาสนาของพระองค์ จึงมุ่งตรงไปที่การพัฒนาคุณภาพของพุทธบริษัทให้สามารถเข้าถึงที่พึ่งของตนด้วยตนเอง พระองค์ได้ตรัสแก่สัทมบดีพรหมที่มาราบทูลอาราธนาตอนหนึ่งว่า “บัดนี้เราเปิดประตูมตตะแก่ท่านแล้วผู้ประสงค์จะพึงจงน้อมศรัทธามาเถิด (Phrathepdilok (Rabaep Thitayano),2006:45-46)

ประเด็นที่สำคัญอันเป็นสิ่งที่พระสงฆ์และวัดพึงตระหนักจากสภาพสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมและชุมชนเปลี่ยนไปมาก รวมทั้งประชาชนในรอบความเป็นอยู่อย่างลำบากในการดำเนินวิถีชีวิตยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัญหาในด้านจิตใจและการคล่องชีพ กระแสวัตถุนิยมและการบริโภคนิยม ตลอดจนละเลยและขาดการใส่ใจในศิลปวัฒนธรรมของคนรุ่นใหม่จึงทำให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ขึ้นชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็น เจ้าอาวาสวัด ซึ่งเป็นแกนนำหลักของชุมชนในการให้การอนุเคราะห์สงเคราะห์ให้บริการด้านต่างๆ แก่ชาวบ้านในชุมชนในด้านสาธารณสงเคราะห์นั้น จึงเห็นว่ามีความจำเป็นมาก ที่จะต้องทำวิจัยศึกษาเรื่อง บทบาทของวัดต่องานด้านสาธารณสงเคราะห์ เพื่อจะได้ทราบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อวัดและมีความต้องการให้ช่วยสงเคราะห์ในเรื่องใดบ้าง และศึกษาผลกระทบในด้านใดกับวัดบ้าง เพื่อวัดจะได้มีแนวทางปรับปรุงพัฒนาวางแผนดำเนินงานด้านสาธารณสงเคราะห์ ให้เป็นไปในทางทิศใดอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่วัดและชุมชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะบทบาทของพระสังฆาธิการในการ
แก้ปัญหากลุ่มประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับเท่ากับ 0.921 และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระสงฆ์ จำนวน 166 รูป วิเคราะห์
ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด
ทางเดียว (One way Analysis of Variance) และการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth
Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พระสังฆาธิการที่ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.00 มีพรรษา 11-20 พรรษา คิดเป็นร้อย
ละ 35.50 มีวุฒิการศึกษานักธรรมเอก จำนวน 117 รูป คิดเป็นร้อยละ 70.50 วุฒิการศึกษาต่ำกว่า
เปรียญ 3 ประโยค จำนวน 110 รูป คิดเป็นร้อยละ 66.30 มีวุฒิการศึกษาสามัญต่ำกว่าปริญญาตรี
จำนวน 109 รูป คิดเป็นร้อยละ 65.7

4.2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือแก้ปัญหากลุ่ม
ประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร พบว่าบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือ
แก้ปัญหากลุ่มประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.05, S.D. = 0.343) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงระดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอรรถจริยา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.512) ด้านสมานัตตตา ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=
0.438) ด้านปิยวาจา ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.395) ด้านทาน ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.453)

4.3 การเปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือแก้ปัญหากลุ่มประชาชน
อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร สรุปได้ดังนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานของบทบาทของพระสังฆา
ธิการในการช่วยเหลือแก้ปัญหากลุ่มประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามอายุ
พรรษา วุฒิการศึกษานักธรรม วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม และวุฒิการศึกษาสามัญ เพื่อนำไปสู่การ
ตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ คือการขาดแผนงานและ การกระจายงานและ
อนุเคราะห์ส่งเสริมในการช่วยเหลือแก้ปัญหากลุ่มประชาชนทั้ง 4 ด้านให้แก่ชุมชนไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุก

พื้นที่ ขาดการจัดกิจกรรมการด้านส่งเสริมในงานการสาธารณสุขสงเคราะห์ให้แก่ชุมชน และการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมขาดความต่อเนื่องและเป็น รูปธรรม

5. อภิปรายผลการวิจัย

ด้านทาน พระสังฆาธิการเป็นสื่อกลางในการรวบรวมทรัพย์สินและสิ่งของจำเป็นเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อน หรือตกทุกข์ได้ยาก พบว่า (1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการปฏิบัติศาสนกิจด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาท้องถิ่นรองลงมาคือ ด้านการพัฒนาจิตใจ (2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ในการเข้าวัดต่างกัน ตลอดจนมีความประพฤติดีด้วยศีลาจริยวัตรตามหลักพระธรรมวินัย มีความอดทนและเสียสละทุ่มเทอย่างจริงจัง เพื่อความมั่นคงพระพุทธศาสนาต่อไป สอดคล้องกับผลงานวิจัย Phrasamucharan Charu Charoenwong (2012) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการปฏิบัติศาสนกิจด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ ในจังหวัดนครปฐม พบว่า (1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการปฏิบัติศาสนกิจด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านปียวจา จากผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัย Phrakhrusakhonwiriya (Phuma Kiao) (2013) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่ต่อบทบาทการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร” มีผลต่อการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ด้านการดำเนินการเอง และด้านการเกื้อกูลประชาชนและสรรพสัตว์ (2) ประชาชน เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันแต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน

ด้านอัตถจริยา จากผลการศึกษาพบว่าพระสังฆาธิการ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ในด้านอัตถจริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X} = 4.66$) พระสังฆาธิการไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด($\bar{X} = 3.66$) พระสังฆาธิการช่วยส่งเสริมสัมมาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เจริญรุ่งเรืองข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัย Phrakhrusakhonchotitham (Samruai Kittiphattho) (2013) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการการตามทัศนะ

ของคนในเขตเทศบาลอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการการตามทัศนะของคนในเขตเทศบาลอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อันดับแรก ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการการในด้านการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือการบริการจัดการด้านการปฏิบัติและอันสุดท้ายคือ การจัดการและการวางแผน (2) ประชาชนที่มีเพศรายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการตามทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แต่ต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอยู่ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านสมานัตตตา จากผลการศึกษาพบว่าพระสังฆาธิการ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสังฆาธิการในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ในด้านสมานัตตตา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$) พระสังฆาธิการปฏิบัติตนเรียบง่าย เข้าถึงง่าย ไม่ถือตน พร้อมให้คำปรึกษาต่อประชาชนตลอดเวลา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.81$) พระสังฆาธิการเยี่ยมเยียนประชาชนอยู่เสมอ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัย Phrakhrukittisakhontham (Siri Wimarachan) (2013) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนมีส่วนร่วมด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ด้านการแสวงหาการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการให้การสนับสนุน อยู่ในระดับมาก และระดับสุดท้ายคือ ด้านการสงเคราะห์แบบให้เปล่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครจังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

วัดควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาจิตใจประชาชนให้มากเป็นพิเศษ ควรมี การทำงานที่เป็นระบบระเบียบและมีเครือข่ายเดียวกัน และควรมีความร่วมมือและประสานงาน กันอย่างมีความสามัคคี วัดควรกำหนดนโยบายและแผนงาน และจัดงบประมาณ เพิ่มบุคลากร มีการ ติดตามผลงาน ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังให้ ชุมชนและคนไทยใกล้ชิดและเห็นความสำคัญของวัด มีแผนการและมาตรการในการพัฒนาเพิ่ม ศักยภาพ ของพระสงฆ์ให้เป็นผู้มีความพร้อมในด้านการท างานด้านการพัฒนาท้องถิ่นของตนให้ม ีความ เข้มแข็งและมีคุณภาพต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ควรนำผลของการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการช่วยเหลือเกื้อกูล ประชาชนในอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ควรนำปัญหาที่ได้จากการวิจัยนี้มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังมีปัญหายุ โดยให้ทุก ภาคส่วน ในอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาควรมีการปรับปรุงกล ยุทธ์และบูรณาการการบริหารการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนในจังหวัดพิจิตรให้สม่ำเสมอและทั่วถึง ยิ่งขึ้น

References

- Phrakhrukittisakhontham (Siri Wimarachan). (2013). *Public participation The public service of the monks. Amphoe Mueang Samut Sakhon Samut Sakhon* (Master of Thesis). Graduate School: Mahamakut Buddhist College Sirinthorn Rajabhat University.
- Phrakhrusakhonchotitham (Samruai Kittiphattho). (2013). *Management of the public welfare of the monks, the views of the people in the municipality of Ban Phae. Samut Sakhon Province* (Master of Thesis). Graduate School: Mahamakut Buddhist College Sirinthorn Rajabhat University.
- Phrakhrusakhonwiriyaikhun (Phuma Kiao). (2013). *The opinions of the public on the role of public service of the monks in Muang District. Samut Sakhon* (Master of Thesis). Graduate School: Mahamakut Buddhist College Sirinthorn Rajabhat University's Royal College.
- Phrathepdilok (Rabaep Thitayano). (2006). *Buddhism to happiness*. Bangkok: National Bureau of Buddhist Printing.